

Handelshögskolan
VID GÖTEBORGS UNIVERSITET

Nystartade aktiebolags motiv till frivillig revision

En kvalitativ studie av små aktiebolag i Göteborgsregionen

Kandidatuppsats i företagsekonomi

**Externredovisning
Höstterminen 2015**

Handledare:

Marita Blomkvist
Anna Karin Pettersson

Författare:

Johanna Simonsson
Maria Voigt

FÖRORD

Under arbetet med denna studie hade vi inte klarat oss utan alla underbara människor som har hjälpt oss. Vi vill passa på att tacka er!

Först och främst tack till alla respondenter som har ställt upp på intervjuer, utan er hade denna studie inte varit möjlig. Vi vill även rikta ett stort tack till våra handledare, Marita Blomkvist och Anna Karin Pettersson, som har stöttat oss och kommit med tips och konstruktiv kritik under arbetets gång.

Vi vill också framföra ett stort tack till våra två opponentgrupper som har läst utkast efter utkast och bidragit med värdefulla synpunkter och idéer. Det har varit mycket givande!

Dessutom vill vi även tacka våra familjer och vänner som har fått stå ut med två väldigt upptagna tjejer under de senaste två månaderna.

Slutligen vill vi tacka varandra för att vi har stått ut med varandra under motgångar och framgångar och haft tålamodet att kunna pussla ihop våra scheman för att kunna maximera vår tid tillsammans.

Stort tack!

Göteborg 2016-01-08

Johanna Simonsson

Maria Voigt

ABSTRACT

Since 2010 audit it is no longer mandatory for small companies in Sweden and research in a Swedish context is a relatively new area. Sweden had high standards of audit and this change is consistent with regulations in other countries. This study aims to give comprehension to the most important motives explaining why startups choose voluntary audit.

To get a deeper understanding of the owner-managers decision a qualitative method is preferred since it provides more and deeper information from each individual. Six interviews were conducted from companies in different sectors to gain a broader understanding of startups and try to exclude differences between sectors.

This study showed that owner-managers focus on the internal use of audit. The main motives were improvement, comfort, advisory and loyalty. Improvement refers to quality and improvement of financial statements. The companies considered them important for themselves. Some of the owner-managers were more interested in the operation and products than the profit. They valued the personal safety and audit gave them this comfort.

One thing all companies had in common where their need for advice. Most of them within the auditors core competences. The most common areas were accounting and tax. But some advice needed was concerning strategy and thoughts regarding subsidiaries.

Some of the respondents had previous experience of entrepreneurship and auditors. Those respondents were satisfied with earlier auditors and had a good relationship with their auditor. That was one of their main reasons for voluntary audit.

The external motives such as assurance, insurance and legitimacy were proven weak in this study.

Key words: Audit, Motives, Voluntary audit, Startups, Improvement, Comfort, Advisory, and Loyalty

SAMMANFATTNING

Examensarbete i företagsekonomi, Handelshögskolan vid Göteborgs Universitet, Kandidatuppsats, Externredovisning HT15

Författare: Johanna Simonsson och Maria Voigt

Handledare: Marita Blomkvist och Anna Karin Pettersson

Titel: Nystartade aktiebolags motiv till frivillig revision - en kvalitativ studie av små aktiebolag i Göteborgsregionen

Bakgrund och problemdiskussion: Sedan den 1 november 2010 är det inte längre obligatoriskt för små aktiebolag i Sverige att bli granskade av en revisor. De flesta företagen har efter avskaffandet av revisionsplikten valt att välja bort att använda sig av en revisor och både fördelar och nackdelar med detta val har diskuterats flitigt. För nystartade aktiebolag är trenden densamma och därför är det intressant att undersöka motiven bakom det aktiva valet.

Problemformulering: Vilka motiv är avgörande i valet för nystartade aktiebolag som aktivt väljer frivillig revision?

Syfte: Syftet med studien är att förstå varför nystartade aktiebolag väljer frivillig revision. Det är företagets motiv till att göra det aktiva valet att använda sig av en revisor som kommer att undersökas och presenteras.

Metod: En kvalitativ undersökning genomfördes och sex respondenter intervjuades. Företagen valdes ut med hjälp av databasen Business Retriever. Respondenternas svar jämfördes sedan med studiens referensram bestående av revisionsteori och tidigare forskning. Utöver detta undersöktes ytterligare samband för att få fram vilka motiv som ligger till grund för det aktiva valet nystartade företag gör gällande revision.

Resultat och slutsatser: Studien visar att de motiv som främst ligger till grund för att välja frivillig revision är förbättring, rådgivning, lojalitet och komfort. Företagen fokuserar mer på interna motiv än på de externa motiven. Vår studie visade att samtliga interna motiv ligger till grund för valet och de externa motiven försäkring, legitimering och försäkring inte är de avgörande motiven för att välja frivillig revision.

Förslag till fortsatt forskning:

- Förändras motiven till revision under revisionsuppdragets gång?
- I vilket utsträckning är intresset för ekonomi och bokföring ett motiv till revision?
- Hur väl stämmer ägares och företagsledarens uppfattning om vikten av revision överens med intressenters verkliga uppfattning?

Nyckelord: Frivillig revision, revision, revisor, motiv till revision, revisionsplikt, nystartade aktiebolag, nystartade företag.

DEFINITIONER

Små företag

I Sverige definieras företagen som små företag när de understiger 50 anställda i medeltal, har mindre än 40 miljoner kronor i balansomslutning och mindre än 80 miljoner kronor i nettoomsättning. Uppfyller de två av dessa kriterier under de senaste två räkenskapsåren definieras de som stora företag.

EU definierar små företag som de företag som har färre än 50 anställda och har en omsättning eller balansomslutning som inte uppgår till tio miljoner euro årligen.

Mikroföretag

EU definierar mikroföretag som de företag som har färre än tio anställda och har en omsättning eller balansomslutning som inte uppgår till två miljoner euro årligen.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

FÖRORD	II
ABSTRACT	III
SAMMANFATTNING	IV
DEFINITIONER	V
INNEHÅLLSFÖRTECKNING	VI
FIGURFÖRTECKNING	VII
TABELLFÖRTECKNING	VII
1. INLEDNING	1
1.1 Bakgrund	1
1.2 Problemdiskussion	2
1.3 Problemformulering	3
1.4 Syfte	3
1.5 Disposition	3
2. REFERENSRAM	4
2.1 Revision.....	4
2.2 Revisionsteori.....	4
2.2.1 Försäkrans	5
2.2.2 Förbättring.....	5
2.2.3 Försäkring.....	6
2.2.4 Komfort	6
2.2.5 Legitimering.....	6
2.3 Tidigare forskning och studier	7
2.4 Sammanfattning av referensram	9
3. METOD	10
3.1 Val och motivering av metod.....	10
3.2 Litteraturundersökning.....	10
3.3 Urval	11
3.4 Frågekonstruktion och intervjuer	12
3.5 Analysmetod.....	13
3.6 Metodkritik	14
4. EMPIRI	15
4.1 Företag R: Restaurangverksamhet	15
4.2 Företag B: Bilföretag.....	16
4.3 Företag T: Teknikföretag	17
4.4 Företag K: Konsultverksamhet.....	18
4.5 Företag F: Finansiellt rådgivningsföretag.....	19
4.6 Företag M: Mäklare.....	20
4.7 Sammanfattning av empiri	21
5. ANALYS	22
5.1 Försäkrans.....	22
5.2 Förbättring.....	22
5.3 Försäkring	23
5.4 Komfort	23

5.5 Legitimering	24
5.6 Rådgivning	25
5.7 Lojalitet.....	25
5.8 Sammanfattning av de sju motiven.....	26
5.9 Interna och externa motiv	26
6. SLUTSATS	28
6.1 Motiven till varför nystartade företag väljer frivillig revision.....	28
6.2 Reflektioner	29
6.3 Förslag till fortsatt forskning.....	29
KÄLLFÖRTECKNING	30
Bilaga 1. Intervjumall för kvalitativ intervju	32

FIGURFÖRTECKNING

Figur 1. Revisionsteori	5
--------------------------------	----------

TABELLFÖRTECKNING

Tabell 1. Motiv till frivilligrevision	9
Tabell 2. Undersökta företag och branscher	12
Tabell 3. Företagens främsta motiv till frivillig revision	21
Tabell 4. Svaga och starka motiv till frivillig revision	26
Tabell 5. Interna och externa motiv	27
Tabell 6. Samband mellan motiven	28

1. INLEDNING

Inledningskapitlet beskriver bakgrunden till frivillig revision och de nystartade företagens aktiva val. Därefter fortsätter kapitlet med problemdiskussion som mynnar ut i problemformulering. Kapitlet avslutas med syftet för studien.

1.1 Bakgrund

Den 1 november 2010 trädde nya regler i kraft gällande revision för små aktiebolag i Sverige. De nya reglerna låg i linje med de internationella reglerna, då de nordiska länderna länge hade haft de mest omfattande kraven för revision. Reglerna innebär att små aktiebolag får välja om de vill använda sig av en revisor eller inte. Förutom att Sverige skulle förhålla sig till majoriteten av EU-länderna skulle reglerna även ge bolagen större valfrihet att själva få avgöra vilka resurser de ansågs behöva mest för sin förvaltning och organisation. Detta för att reducera de mindre företagens kostnader och på så sätt skapa bättre förutsättningar för företagen att växa, få fart på ekonomin och därmed öka sysselsättningen (Prop. 2009/10:204).

I Sverige är majoriteten av alla privata företag klassade som små företag. År 2010 var 99,4 procent av alla privata företag klassade som små företag och dessa företag sysselsatte närmare hälften av alla anställda i den privata sektorn. Trendmässigt har de små företagen ökat under hela 2000-talet och bidrar därför stort till jobbskapande i Sverige (Ekonomifakta, 2010). De nya reglerna innebär att de privata aktiebolag som underskrider två eller tre av gränsvärdena, två räkenskapsår i rad har möjligheten att välja mellan att använda sig av en revisor eller inte: högst 3 anställda, högst 1,5 miljoner kronor i balansomslutning och högst 3 miljoner kronor i nettoomsättning (Carrington, 2010, s. 7; Prop. 2009/10:204). Ett år innan reglerna trädde i kraft, i september 2009, så uppgick antalet registrerade aktiebolag i Sverige till 349 000 stycken. Av dessa aktiebolag så översteg cirka en tredjedel av aktiebolagen gränsvärdet på en nettoomsättning på 3 miljoner och endast en femtedel av aktiebolagen hade fler än tre anställda (Prop. 2009/10:204).

Av de nystartade företagen som registrerades under 2014, fyra år efter avskaffandet av revisionsplikten, så var det många företagare som valde aktiebolagsformen. Detta på grund av att denna bolagsform upplevs tryggare jämfört med att driva ett handelsbolag eller en verksamhet som enskild näringsidkare (Bolagsverket, 2015a). Vidare så konstaterade UC (2014) att slopandet av revisionsplikten för små aktiebolag har inneburit att 80 procent väljer att göra ett aktivt val att inte använda sig av en revisor. Dessa siffror indikerar att allt fler bolag väljer att avsäga sig revisorn. För de företagen som däremot aktivt väljer att använda sig av en revisor, syftar revisionen till att tillgodose företagets intressenter såsom aktieägare, anställda, leverantörer och samhällets intresse av ändamålsenlig kontroll av företagets ställning och resultat så att redovisning sker på ett korrekt sätt (Prop. 2009/10:204). För företagets intressenter

finns det också ett högre värde i att en oberoende part reviderar företagets redovisning (Carrington, 2010, s. 8).

1.2 Problemdiskussion

Efter avskaffandet av revisionsplikten har siffrorna visat på att allt fler företagare väljer att göra ett aktivt val att inte använda sig av en revisor (UC, 2014). Både fördelar och nackdelar med att använda sig av en revisor har diskuterats och det finns de som menar att revisionen blir mer konkret när den frivilligt antas gentemot när den är obligatorisk. Att aktivt välja att använda sig av en revisor skickar en tydlig signal och revisorn ses då som en aktör som tillför ett synligt värde (Carrington, 2010, s. 7). Ojala, Collis, Kinnunen, Niemi och Treoberg (2014) har studerat mikroföretag och varför ägarna av mikroföretag väljer att använda sig av en revisor. De valde att titta närmare på mikroföretag med anledning av att dessa företag ses som motorn för tillväxt i EU-länderna och dessa företag även är av stor ekonomisk betydelse för mindre revisionsbyråer. I studien kommer de fram till att kapitalstrukturen är en av de viktigaste anledningarna till att företag väljer att använda sig av en revisor och att det främst är företagen som finansieras genom lån som använder sig av en revisor. Vidare lyfter de även fram kreditgivare som en intressent som anses vinna mycket på att ett företag väljer att använda sig av en revisor (Ojala et al., 2014).

Ytterligare en anledning till att företag väljer att använda sig av en revisor är enligt Svanström (2008) att revisorer i viss utsträckning arbetar med rådgivning (s. 8). Revisorns rådgivande roll är betydelsefull för små och medelstora företag och för majoriteten av företagen den enda professionella rådgivaren. Den kunskap de besitter efterfrågas främst inom redovisning och beskattning, som är revisorernas kärnområden. Företag har lagkrav gällande redovisning och för att uppfylla kraven samt utvecklas på lång sikt ser de revisorn som betydelsefull. Då informationen till viss del är densamma inom revisionsområdet och rådgivningsområdet kan företagen få rådgivning på ett mer kostnadseffektivt sätt, både för företagen och för revisionsbyråerna. Rådgivningen är samtidigt begränsad av kravet på oberoende (Svanström, 2008).

Av nackdelarna som lyfts fram med frivillig revision för små aktiebolag har risken för fler skattefel och sämre kvalitet på redovisningen diskuterats. I Sverige är redovisningen nära kopplad till beskattningen vilket medför att Skatteverket är väldigt intresserade av att företagen redovisar på ett tillförlitligt sätt. Då företag betalar skatt på sitt resultat betalar de mindre skatt om de redovisar ett lägre resultat. Om revisionen inte är obligatorisk riskerar samhället att få mindre medel och konkurrensen snedvrids (Svanström, 2008, s. 38).

En annan aspekt på ämnet gäller kvaliteten på redovisningen som kommenterades i regeringens proposition (2009/10:204). Utredningen som låg till grund för propositionen kunde inte komma fram till ett uppenbart resultat gällande skillnader i kvaliteten på redovisningen hos företag som inte valde att använda sig av en revisor gentemot företag som använde sig av en revisor. Det skulle dock visa sig under sommaren 2012, två år efter avskaffandet av revisionsplikten för små aktiebolag, då Bolagsverket fick in fler årsredovisningar med sämre kvalitet än tidigare (Bolagsverket, 2012). I en rapport från 2014, fyra år efter avskaffandet av revisionsplikten, bekräftades denna oro ytterligare då den påvisade att antalet

aktiebolag som saknat viktig information i boksluten ökat. Detta bedömdes vidare komplicera arbetet för kreditgivarna som fick svårare att göra en korrekt bedömning gällande företagens återbetalningsförmåga (UC, 2014).

Det har nu gått fem år sedan avskaffandet av revisionsplikten trädde i kraft och som nämnt ovan, så finns det både fördelar och nackdelar för små aktiebolag med lagändringen. Trenden visar på att allt fler aktiebolag i Sverige aktivt väljer att inte använda sig av en revisor (UC, 2014). Det är därför intressant att studera de nystartade företagen i Sverige som frivilligt använder sig av en revisor närmare för att bringa klarhet i vad som styr deras val. Är det främst behovet av rådgivning och trygghet som lyfts fram ovan? Eller finns det ytterligare motiv till varför företagare till nystartade företag väljer att använda sig av en revisor?

1.3 Problemformulering

- Vilka motiv är avgörande i valet för nystartade aktiebolag som aktivt väljer frivillig revision?

1.4 Syfte

Syftet med studien är att förstå varför nystartade aktiebolag väljer frivillig revision. Det är företagets motiv till att göra det aktiva valet att använda sig av en revisor som kommer att undersökas och presenteras.

1.5 Disposition

Studien består av sex kapitel vars innehåll beskrivs nedan.

Kapitel 1 inleds med bakgrund och problemdiskussion som mynnar ut i problemformulering. Kapitlet därefter (kapitel 2) tar upp den teoretiska referensram som studien grundar sig på och där presenteras revisionsteori samt tidigare forskning på området. Kapitel 3 beskriver tillvägagångssättet och de val som gjorts under studiens gång. Likaså hur intervjuerna genomfördes och analysmetoden.

Intervjuerna ligger sedan till grund för kapitel 4 och där det redogörs för de sex intervjuer som genomfördes. I kapitel 5 kopplas referensramen och teorierna ihop med respondenternas svar till en analys. Här presenteras även ytterligare analys för att få en förståelse varför nystartade aktiebolag väljer frivillig revision. Avslutningsvis presenteras de slutsatser som kan dras utifrån analysen av studien (kapitel 6).

2. REFERENSRAM

För att titta närmare på varför de nystartade företagen valt frivillig revision introduceras härmed studiens referensram. Inledningsvis presenteras revision och revisionsteori och därefter tidigare forskning för att finna ytterligare motiv till frivillig revision. Avslutningsvis presenteras en sammanfattning över motiven till att välja frivillig revision.

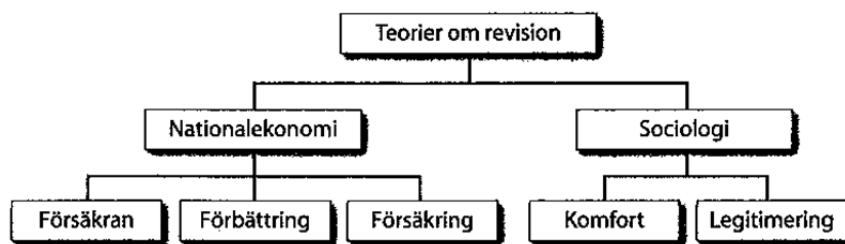
2.1 Revision

Revision innebär granskning av ett företags eller en organisations redovisning och förvaltning. Syftet med revisionen är att ge upplysningar om ledningens sätt att förvalta organisationen och redovisningens tillförlitlighet (NE, 2015b). Revisorn anlitas av ett bolags styrelse för att granska. Ansvar för att räkenskapshandlingarna och förvaltningen upprättas i enlighet med tillämplig lag om årsredovisning, ligger dock på den verkställande direktören och styrelsen. När revisorn granskar räkenskaperna och verksamheten ska granskningen vara inriktad på att upptäcka väsentliga förhållanden och fel. Revisorn har även en skyldighet att rapportera till intressenterna om vissa speciella omständigheter föreligger (Revisorsnämnden, u.å.). Att bli benämnd intressent till ett företag innebär att intressenten både kan påverka företaget men också själv blir påverkad av företagets åtgärder (NE, 2015a).

Efter att de nya reglerna angående frivillig revision trädde i kraft den 1 november 2010 så kan små aktiebolag välja bort möjligheten att använda sig av en revisor och därmed möjligheten att få sina räkenskaper och förvaltning granskade (Prop. 2009/10:204). Genom att välja bort möjligheten att använda sig av revisor så väljer de små aktiebolagen även bort möjligheten att ta del av den rådgivningstjänst revisionsbyråerna erbjuder (Svanström, 2008, s. 8).

2.2 Revisionsteori

Carrington (2010) presenterar ett flertal teorier och perspektiv som lyfter fram vad revision är och varför vi använder oss av revisorer (s. 12). Dessa teorier delas in i två traditioner: nationalekonomi och sociologi. Inom nationalekonomin är rationalitet och effektivitet viktiga begrepp. Traditionen sociologi fokuserar på makt och relationer mellan samhället, organisationer och revisorer (Carrington, 2010, s. 13).

*Figur 1. Revisionsteori
(Carrington, 2010, s. 13)*

2.2.1 Försäkran

Den första teorin inom nationalekonomi, revision som försäkran, behandlar frågan om huruvida ägaren skall kunna försäkra sig om att företagsledningen styr företaget åt rätt håll så det ligger i linje med ägarens intresse. Detta faktum och problem benämns även i agent-teorin och kan uppstå när ledningen och ägarna är separerade i verksamheten. För dessa två parter kan det vara svårt att komma överens om ett kontrakt som är optimalt för båda parter. I dessa företag är det ledningen som sköter verksamheten i företaget och de har därmed ett informationsövertag gentemot ägaren. Det är här revisorn kommer in i bilden. Revisorn är en tredje, oberoende part som kan styrka att företagsledarens redovisning är tillförlitlig och korrekt (Carrington, 2010, s. 16).

2.2.2 Förbättring

Den andra teorin, revision som förbättring, har sitt fokus på kvaliteten på redovisningen. Revisorns roll är att göra redovisningen bättre genom att påverka den, vilket innefattar att revisorn måste ta intressenternas intressen i beaktning. Revisionen blir därmed viktig för att uppnå en effektiv kapitalmarknad (Carrington, 2010, s. 14) vilket realiserar genom att revisorn granskar redovisningen (Bolagsverket, 2015b).

Revisorns granskning är viktig då bland annat redovisningen studeras vid en företagsanalys. Företagsanalysen görs för att skapa en uppfattning om i vilken utsträckning redovisningen beskriver den underliggande verksamheten. Det finns flera potentiella anledningar till att siffrorna i de finansiella rapporterna inte uppvisar en bild av företaget som är förenlig med företagets ekonomiska verklighet. Det kan bero på att redovisningsreglerna är för stela, att prognoserna är felaktiga eller ledningens val av redovisningsprinciper. Redovisningsreglerna ska begränsa möjligheten att fritt välja hur redovisningen ska ske och då eliminera möjligheten för ledningen att manipulera redovisningen. Det kan dock ske på bekostnad av informationen, då möjligheten att ge en mer korrekt bild begränsas om reglerna är stela i sin utformning. Företag tvingas vid periodiserad redovisning att göra prognoser av bland annat hur stor andel av krediterna som kommer att betalas. Ju mer komplex och osäker en transaktion är desto större är risken för en felaktig prognos. Korrekta och väl underbyggda prognoser är en viktig komponent i redovisningen. Det kan även finnas incitament att manipulera redovisningen för att få en högre lön i form av bonus eller

för att företaget kan ha kontraktuella skyldigheter när ett lån tagits från en bank (Nilsson, Isaksson & Martikainen, 2002 s. 108).

2.2.3 Försäkring

Den sista teorin inom nationalekonomi, revision som försäkring, innebär att revisionen karaktäriseras som ett indirekt bestyrkande. Vidare kan revisorn få stå för förluster i situationer där felaktigheter har påträffats i räkenskaperna som användaren har lidit förluster av. I denna teori är syftet med revisionen att verka som en säkerhet för att redovisningen håller måttet och därmed ska revisorn förhoppningsvis komma undan att behöva ersätta investerare eller intressenter vid en eventuell juridisk process. Risker för företagsledningen flyttas över på revisorn och blir därmed en garanti för investeraren (Carrington, 2010, s. 23).

2.2.4 Komfort

Inom den andra traditionen, sociologi, finns två perspektiv på revision. Ett av dessa perspektiv, revision som komfort, innebär tryggheten en ägare känner av att ett företag använder sig av en revisor när investeraren ska ta beslut om investering. Skulle en ägare inte känna sig trygg med redovisningen anses tröskeln att investera vara högre (Carrington, 2010, s. 26). FAR (2013) skriver även att en revisor skapar trygghet internt hos det reviderade företaget. Vidare handlar komfort ur användarperspektivet om att vara trygg och känna sig bekväm med redovisningen. Revisionen, om den är framgångsrik, ska signalera att revisorn finns där vilket leder till investerarna känner sig komfortabla (Carrington, 2010, s. 26).

Även kreditgivare och leverantörer vill känna sig trygga innan de ingår ett avtal och undersöker därför närmare risken för företaget att hamna på obestånd. För dessa två intressenter är det viktigt att företaget inte försätts i konkurs utan i framtiden kommer kunna betala sina räntor, amorteringar och fakturor. Skillnaden mellan kreditgivare och leverantörer är att leverantörerna är intresserade av om företaget kan betala inom en närmare framtid än kreditgivarna. För leverantörerna blir därför trygghet och företagets likviditet viktig (Sundgren, Nilsson & Nilsson, 2009, s. 25). Ytterligare intressenter som är intresserade av företaget ur ett trygghetsperspektiv är kunder och anställda. Om kundernas ambition är att skapa en långsiktig relation med företaget är det viktigt att företaget kommer att överleva på sikt. För de anställda är informationen om risken viktig för att de ska känna sig trygga med att få löner och förmåner utbetalda (Sundgren et al., 2009, s. 25).

2.2.5 Legitimering

Det andra perspektivet, revision som legitimering, poängterar den legitimerande rollen en revisor har som skulle kunna innebära att ett företag väljer att ta till sig en ny princip som revisorn står bakom. Ytterligare en förklaring till legitimitet kan vara överensstämmelsen med etiska koder och normer i samhället. Det bygger på att revisorn kan komma att kräva av företaget att de ändrar sin redovisning om de inte följer normer och etiska koder i samhället och därmed är revisionsberättelsen ett uttalande som intygar att redovisningen uppfyller detta (Carrington, 2010, s. 31). När

det gäller samhället i stort brukar revisionen och informationen från redovisningen anses viktig för Skatteverket. Som tidigare nämnt ligger bokslutet till grund för beskattning i Sverige vilket medför att Skatteverket har ett stort intresse av att boksluten upprättas korrekt och är tillförlitliga. Svanström (2008) skriver att Skatteverkets bedömning av huruvida en revisor påverkar redovisningens kvalitet påverkar deras urval vid revision. De som inte använder sig av en revisor skulle, om så var fallet, i större utsträckning bli granskade av Skatteverket. Revisorn har således en legitimerande funktion (Svanström, 2008, s. 38).

2.3 Tidigare forskning och studier

Utöver Carringtons teorier och perspektiv som lyfter fram varför företag använder sig av revisorer har ytterligare studier visat sig vara intressanta för att besvara denna studies problemformulering. Studier som presenteras nedan lyfter fram fler motiv som ligger till grund för valet att välja frivillig revision.

Ojala et al. (2014) har tittat närmare på i vilken utsträckning mikroföretag upplever tryck från externa aktörer, specifikt kreditgivare, i motsats till ägarnas interna behov som förklaring till frivillig revision. Anledningen till att mikroföretag valdes ut berodde på att dessa oftast särskiljer sig från större privata och offentliga företag. Ett flertal karaktärsdrag nämndes i studien, däribland att mikroföretag oftast är ägarledda och således inte är i behov av extern finansiering i lika stor utsträckning som andra företag. Ytterligare en faktor var att mikroföretag oftast inte har resurser inom företaget för att klara av den löpande redovisningen och upprättandet av bokslutet. Detta leder till att mikroföretagen använder sig av en redovisningskonsult och därför kan det finnas ytterligare motiv till frivillig revision.

Ojala et al. (2014) genomförde både en kvalitativ och en kvantitativ studie. Ett urval på 50 000 stycken finska mikroföretag under perioden 2008-2010 användes i studien och ett flertal intervjuer utfördes. I studien framkom att mikroföretag som var finansierade med lånade medel över genomsnittsnivån, hade störst sannolikhet att använda sig av en revisor. Deras studie visade även på att endast 26 procent av de företag som är beroende av och finansieras nästan uteslutande av det egna kapitalet, använde sig av frivillig revision. I intervjuerna kom det även fram andra faktorer som påverkar valet av att använda sig av en revisor. Andra viktiga drivkrafter bakom valen är behovet av extern rådgivning, intern kontroll och användandet av redovisningskonsulter (Ojala et al., 2014). I motsats till Ojala et al., (2014) skriver Fälldin (2013, november) i en artikel i Privata Affärer att SEB:s kreditchef har uttalat sig om att banken inte gör någon skillnad på kreditbedömningen av små aktiebolag som valt att inte anlita en revisor. Vidare anser SEB:s kreditchef att vikten ska ligga i personen bakom de små aktiebolagen och att dennes engagemang, kunskaper och erfarenhet är viktigare.

Ojala et al., (2014) betonade den externa rådgivningen som ett motiv till att använda sig av en revisor, något som ligger i linje med den omfattande studien som Forum för småföretagsforskning (2009) genomförde. Den belyser behovet av rådgivning hos nystartade och små företag. I rapporten hänvisar de till tidigare forskning som har pekat på att efterfrågan av rådgivning är stor under ett företags tidiga faser. Efter att ha bearbetat ett omfattande empiriskt material innehållande telefonintervjuer och seminarier, är detta något deras studie kan bekräfta (Forum för småföretagsforskning,

2009). Att nystartade och små företag skiljer sig åt gentemot stora, privata företag är även något som har konstaterats i annan forskning. Vidare har de små företagen oftast inte resurserna som behövs för alla typer av arbetsuppgifter inom företaget (Svanström, 2008; Ojala et al., 2014). Detta leder till att företagen kompletterar de egna begränsade resurserna med stöd av myndigheter, revisionsföretag, redovisningskonsulter och andra organisationer (Svanström, 2008; Forum för småföretagsforskning, 2009). I studien av Forum för småföretagsforskning (2009) visar de på att sex av tio nyföretagare tar hjälp av kommersiella aktörer, såsom revisionsföretagen och bankerna, för att få information och rådgivning.

Enligt Gooderham, P.N., Tabiassen, A., Doving, E. & Nordhaug, O. (2004) är en viktig anledning till att de små företagen använder sig av sin revisor för att få rådgivning den upplevda kvaliteten snarare än längden på uppdraget. De menar också på att rådgivningen är viktig för nystartade företags överlevnad. Rådgivningen som främst efterfrågas hos de nystartade och små företagen är råd kring skatter och redovisning (Forum för småföretagsforskning, 2009). Svanström (2008) sammanfattar att råden från revisionsbyrån är betydelsefulla för de små företagen för att infria lagkraven på skatt och redovisning samt för företagets långsiktiga tillväxt.

Sarapaivanich och Patterson (2015) genomförde en studie i Thailand som syftade till att undersöka hur stor roll kommunikation har för utvecklandet av lojaliteten för revisorer hos små och medelstora företag. 519 stycken företag undersöktes kvantitativt och fem kvalitativt för att utvärdera hur kunder med begränsad kunskap om området revision utvärderar ett revisionsuppdrag. Resultatet visade på att det som låg till grund för hög kundnöjdhet var den personliga kommunikationen snarare än den tekniska bedömningen. Nyckelpersoner i företagen hade inte alltid tillräcklig kompetens att bedöma huruvida resultatet av ett uppdrag var tillfredsställande. Därför är den upplevda kvaliteten på kommunikationen kopplad till den upplevda kvaliteten på uppdraget och således även kvaliteten på revisionen. En del kunder hade svårigheter att diagnostisera sina egna utmaningar och kände inte till vilka behov deras företag hade. De hade dessutom svårt att utvärdera sitt företags resultat (Sarapaivanich & Patterson, 2015).

Då revisionsbyråer är relativt lika med avseende på den tekniska kvaliteten är det svårt för dem att differentiera sig gällande det tekniska utförandet av tjänsten. Studien framhåller att en duktig revisor främst har egenskaperna att förstå kundens behov, lyssna och få dem att känna sig bekväma. Även visat intresse för kundens verksamhet, artighet och den tid som avsätts för att interagera, spelar in vid företagets bedömning av revisionen. Studien påvisar vidare att förtroende är en fundamental komponent i byggandet av en långsiktigt hållbar relation. I intervjuerna framkom även att utvärdering av revisorerna ofta grundades på huruvida kunderna upplevt att de blivit informerade samt om de kände att de blivit förstådda. Villighet och entusiasm att besvara frågor vägdes också in vid bedömningen. En slutsats av studien var att revisionsbyråerna bör fokusera mer på mjuka kunskaper såsom kommunikation. De anser vidare att goda kommunikationsegenskaper bör vara ett av de viktigaste kriterierna vid rekrytering av revisorer (Sarapaivanich & Patterson, 2015).

2.4 Sammanfattning av referensram

Ett flertal motiv har lyfts fram till varför företag väljer revision. Carrington (2010) har identifierat försäkrans, förbättring och försäkring som tre teorier inom nationalekonomi och inom sociologin har de två perspektiven komfort och legitimering identifierats som betydande för att välja att använda sig av en revisor (Carrington, 2010, s. 12). Tidigare studier har belyst att rådgivning är viktig för nystartade företag, speciellt i uppstartfasen och att företagen främst efterfrågar råd inom områdena skatt och redovisning (Svanström, 2008; Ojala et al., 2014; Forum för småföretagsforskning, 2009). Vidare har lojalitet också belysts i tidigare studier. Detta då företagen många gånger har svårt att utvärdera den tekniska kvaliteten och därmed bedöms revisorer ofta utifrån hur nöjda kunderna är och då främst med relationen och kommunikationen (Sarapaivanich & Patterson, 2015).

Avslutningsvis har sju motiv utkristalliserat sig som viktiga motiv till revision. I tabellen nedan ges en kortfattad förklaring till vad varje motiv innebär.

Motiv	Kortfattad förklaring
Försäkrans	Motivet syftar till att minska informationsasymmetrin mellan ägare och ledning.
Förbättring	Motivet revision som förbättring fokuserar på att höja kvaliteten på redovisningen.
Försäkring	Revisionen är en garanti för intressenter då risken förflyttas till revisorn.
Komfort	Komfort som motiv syftar till att ägare och intressenter ska känna sig trygga med företagets räkenskaper.
Legitimering	Revision som legitimering innebär att företaget följer etiska koder och normer i samhället.
Rådgivning	Motivet syftar till att revisorn bistår med värdefulla råd inom sin kärnkompetens.
Lojalitet	Lojalitet innebär att en revisor anlitas på grund av tidigare relation och förtroende.

Tabell 1. Motiv till frivillig revision

3. METOD

Inledningsvis introduceras val av metod och motivering till det valda sättet att genomföra undersökningen för att ta reda på varför nystartade företag väljer frivillig revision. Sedan förklaras och motiveras litteraturundersökningen samt urvalet. Därefter förklaras hur frågekonstruktionen och intervjuerna genomfördes. Slutligen förklaras hur empirin bearbetades, samt analysmetod och metodkritik.

3.1 Val och motivering av metod

Inledningsvis studerades ämnet översiktligt för att få en uppfattning av hur frågeställningen skulle besvaras på ett tillfredsställande sätt. En litteraturundersökning genomfördes och information samlades in som sedan låg till grund för bakgrund, problemdiskussion och referensram. Efter diskussion med handledarna rekommenderades en artikel som innehöll en adekvat intervjumall som senare användes. Utgångspunkten under inledningen av uppsatsarbetet var att genomföra en kvalitativ undersökning. Bryman och Bell (2013) pekar på att en kvalitativ forskningsmetod lägger tonvikten på individernas ståndpunkt vilket låg i linje med uppsatsens syfte att presentera företagsledarnas motiv bakom att aktivt välja en revisor (s. 390). Vidare var utgångspunkten att den kvalitativa undersökningen skulle innehålla kvalitativa intervjuer för att fånga upp fullständiga uppfattningar och skapa djupare förståelse för ämnet frivillig revision (Holme & Solvang, 1997, s. 101).

För att kunna ta ett beslut om att genomföra en kvalitativ undersökning genomfördes en testintervju. Detta för att avgöra om tillräcklig och adekvat information kunde samlas in genom intervjuer. Ett företag som för testintervjun var intressant valdes ut med hjälp av databasen Business Retriever. Då testintervjun gav ett tillfredsställande utfall gjordes bedömningen att en kvalitativ undersökning kunde genomföras. Ahrne och Svensson (2015) skriver att en kvalitativ metod förhållandevis ofta kommer närmare människor och miljöer via intervjuer och observationer (s. 15). Jämfört med en kvantitativ metod menar de på att avståndet är mindre när man intervjuar, läser texter och analyserar empiriskt material. Med detta i ryggen blev det lätt att motivera beslutet att välja en kvalitativ metod för att kunna studera företagsledares anledningar till att använda sig av en revisor.

3.2 Litteraturundersökning

Under uppsatsens tidiga faser genomfördes en litteraturundersökning för att ta reda på så mycket som möjligt om frivillig revision. Vidare undersöktes nystartade företag i Sverige då det enligt Bryman & Bell (2013) är viktigt att ta reda på vad som är känt på området sedan tidigare (s. 111). En väl genomförd litteraturundersökning medför också att studien blir mer trovärdig. Det kan då även undersökas vilka förslag på fortsatt forskning som finns sedan tidigare (Bryman & Bell, 2013, s.111). Vid litteraturundersökningen användes databaser som tillhandahålls av Göteborgs Universitetsbibliotek och Google Scholar. De sökord som användes var: Frivillig

revision, revisor, revision, motiv till revision, revisionsplikt, nystartade aktiebolag, nystartade företag. Sökningen genomfördes även på engelska och då översattes tidigare nämnda sökord till engelska. Under hela uppsatsprocessen användes även Ekonomiska biblioteket vid Göteborgs Universitets tryckta källor.

De motiv till att aktivt välja frivillig revision som framkom under litteraturundersökningen var försäkran, förbättring, försäkring, komfort, legitimering, rådgivning och lojalitet.

3.3 Urval

Med anledning av att utfallet från testintervjun visade att en kvalitativ metod var lämplig för att undersöka motiven till varför nystartade företag aktivt väljer frivillig revision påbörjades arbetet med att välja ut lämpliga företag för intervju. Det är enligt Holme och Solvang (1997) avgörande för studien vilka respondenter som väljs ut i undersökningen (s. 101). Urvalet gjordes genom att använda databasen Business Retriever. Där markerades endast aktiebolag som registrerats mellan 2014-01-01 och 2014-12-31, och som inte är revisionspliktiga men använder sig av en revisor. De företag som ingick i en koncern valdes bort då de inte ansågs relevanta för studien. En geografisk avgränsning gjordes där endast företag i Göteborgsregionen markerades. Resultatet av sökningen genererade 1483 företag i Västra Götaland och Halland. Därefter gjordes ett eget urval av de företag som låg i Göteborgsregionen. Anledningen till att endast företag i Göteborgsregionen valdes ut var för att intervjuerna skulle vara möjliga att genomföra vid ett personligt möte.

Många av de företag som sökningen resulterade i med hjälp av Business Retriever hade inte några bokslutsuppgifter att tillgå, vilket ledde till att det då inte fanns någon möjlighet att studera hur de förhöll sig till de gränsvärden som för studien är intressanta. Dessa företag valdes därför bort till förmån för de som kunde studeras närmare. Vidare valdes de företag som låg precis under gränsvärdena för att enligt lag vara tvingade att använda revisor efter tredje verksamhetsåret. Anledningen till att de valdes ut var för att de som låg nära gränsvärdena också är de som kommer att behöva göra det aktiva valet av att använda sig av en revisor. Företagen som låg långt under gränsvärdena för frivillig revision ansågs inte tillräckligt aktiva för att vara relevanta för studien. Ett fåtal företag valdes även bort då kontaktuppgifter tills dessa inte kunde tas fram.

Ytterligare ett urvalskriterie var att företagen som valdes ut verkade i olika branscher för att få ett så stort informationsinnehåll som möjligt genom största möjliga variationsbredd i urvalet (Holme & Solvang, 1997, s. 104). Detta gjordes för att få en uppfattning av gruppen nystartade företag som helhet, oberoende av vilken bransch de tillhörde. Ett flertal företag valdes ut som lämpliga intervjuobjekt och sju företag kontaktades per telefon. Ahrne och Svensson (2015) skriver att sex till åtta personer ökar säkerheten att man fått ett material som är oberoende av enskilda personers uppfattning (s. 42). I telefonsamtalen presenterades syftet med uppsatsen för att informera respondenterna om upplägget och vad ett deltagande i studien innebar, något som enligt Kvale och Brinkmann (2014) är viktigt (s. 107). De garanterades anonymitet och blev informerade om vad informationen skulle användas till i enlighet med vad Kvale och Brinkmann (2014) skriver (s. 109). Av de företag som

kontaktades per telefon var samtliga positiva till att ställa upp på en intervju och de bokades in.

Efter hand som intervjuerna samlades in framkom mindre och mindre ny information och efter sju intervjuer upplevdes en mättnad och beslutet att inte genomföra ytterligare intervjuer togs. Enligt Bryman och Bell (2013) nås en punkt då ny data inte längre tillför någon ytterligare information (s. 580). I en av intervjuerna framkom det att företaget var ett helägt dotterbolag vars verksamhet var helt beroende av moderföretaget. Med anledning av detta gjordes efter intervjun valet att exkludera företaget från studien och intervjun togs således inte med. Detta var inget som uppmärksammades i Business Retriever tidigare då detta koncernförhållande inte syntes där. Tabellen nedan visar i vilka branscher de valda företagen som intervjuades verkade inom.

Företag	Bransch
Företag R	Restaurangbranschen: restaurang samt hotellrum i anslutning
Företag B	Bilbranschen: bedriver inköp och försäljning av bilar
Företag T	Teknikbranschen: utvecklar mjukvara samt tillhörande hårdvara
Företag K	Konsultbranschen: konsult inom media
Företag F	Fastighetsbranschen: finansiellt rådgivningsföretag
Företag M	Mäklarbranschen

Tabell 2. Undersökta företag och branscher

3.4 Frågekonstruktion och intervjuer

För att besvara de frågor som studien ämnar undersöka användes en intervjumall som använts i en tidigare studie, men då en i en finsk kontext (Ojala et al., 2014). Anledningen till att mallen valdes var för att den innehöll de motiv som framkom under litteraturundersökningen och därför fanns inget behov av att konstruera nya frågor, däremot översattes frågorna från engelska till svenska. Vidare ansågs intervjumallen ta upp de motiv som är viktiga för undersökningen av studiens frågeställning (Holme & Solvang, 1997, s. 101). Den lämpade sig bra för att vara semi-strukturerad samt hade även en bra uppdelning. Intervjumallen var indelad i tre delar där det första avsnittet innehöll inledande frågor som behandlade företagens- och respondentens bakgrund för att kunna ge spontana och rika beskrivningar (Kvale & Brinkmann, 2014, s. 176). Det andra avsnittet hade två specificerande frågor som tog upp de motiv som för respondenten påverkat valet att aktivt välja frivillig revision samt varför de trodde att andra valde att använda sig av en revisor. Det tredje och sista avsnittet var mer djupgående och behandlade de motiv som visat sig ligga till grund för beslutet i litteraturundersökningen. Exempelvis ställdes frågan “Hur ser ägarstrukturen ut i företaget?” för att få information om motivet försäkras. Ytterligare ett exempel var frågan “Upplever du att du får råd från din revisor?” för att reda ut

hurvida rådgivning var ett viktigt motiv för respondenten. Det var främst i det här avsnittet som följdfrågor ställdes. Avsnittet behandlade därmed alla de motiv som tidigare identifierats i liknande studier och i den litteratur som studerats.

I de intervjuerna som genomfördes medverkade ägaren som också var VD på företaget. På ett av företagen, Företag B, medverkade båda ägarna under intervjun. De benämns därför Respondent B1 och Respondent B2 i empirin och analysen. Ahrne och Svensson (2015) skriver att förhållandet mellan den person som intervjuas och intervjuaren påverkas av en mängd faktorer som bland annat var intervjun sker (s. 42). Därför fick respondenterna själva välja var de föredrog att intervjun skulle äga rum. Detta för att de skulle känna sig bekväma samt för att underlätta för dem att genomföra intervjun. Det medförde att fyra av intervjuerna ägde rum på företagen och av de resterande två intervjuerna hölls en på Handelshögskolan vid Göteborgs Universitet och den andra på ett café.

Under intervjuerna delades arbetet upp så att en av oss ställde frågor med intervjumallen som underlag och den andra antecknade på datorn. Enligt Ahrne och Svensson (2015) är det fördelaktigt att gå till väga på detta sätt när två personer genomför en intervju (s. 49). En person kan då fokusera mer på att anteckna för att skriva ned respondentens svar och citat. Den andra personen kan fokusera på att ställa frågor och tillhörande följdfrågor (Ahrne och Svensson, 2015, s. 49). Enligt Bryman och Bell (2013) är kvalitativa intervjuer en metod för att fånga upp de intervjuade personernas egna perspektiv och uppfattningar (s. 474). Därför ställdes följdfrågor under intervjuerna för att dels få mer detaljerade och motiverade svar, och dels för att få den intervjuade att ge oss ytterligare information om val, bransch, tankegångar och information som inte omfattades av intervjumallen. Detta för att låta intervjuprocessen vara flexibel och följa riktningen som den intervjuades svar gick i (Bryman & Bell, 2013, s. 476).

3.5 Analysmetod

Då kvalitativ data ofta består av omfattande textmaterial finns det inte entydiga riktlinjer för hur analysen ska genomföras (Bryman & Bell, 2013, s. 574). Efter att ha genomfört en intervju lästes materialet igenom för att få en uppfattning om helheten. Arbetet med att upptäcka gemensamma nämnare och identifiera de faktorer som påverkat valet att frivilligt använda sig av en revisor påbörjades och granskades kritiskt därefter. Sedan reducerades materialet och det som ansågs representativt för det insamlade materialet valdes ut. De genomförda intervjuerna presenterades var för sig i empirikapitlet för att skapa en tydlig bild av vad som framkommit under respektive intervju. Citat som förtydligade respondentens ståndpunkt valdes även ut. Enligt Ahrne och Svensson (2015) är det omöjligt att presentera allt insamlat material och det är nödvändigt att reducera materialet (s. 228). Det är samtidigt viktigt att inte presentera en missvisande bild och välja att presentera det som är representativt för det insamlade materialet (Ahrne & Svensson, 2015 s. 228). Då företagen bildades år 2014 kan de siffror som anges i 2014 års årsredovisning inte anses representativa med anledning av att företagen registrerats under olika delar av året. Därför togs beslutet att exkludera siffror och istället inkludera en beskrivning av varje enskilt företag i empirin.

I analysen kopplades referensramen till den empiri som samlats in genom intervjuerna. Då kvalitativa intervjuer ger ett omfattande textmaterial medför det att analysen blir en tidskrävande process (Holme & Solvang, 1997, s. 139). Intervjuerna skrevs därför ut för att underlätta och för att kunna identifiera de olika motiven från litteraturundersökningen såsom försäkringen, förbättring, försäkring, komfort, legitimering, rådgivning och lojalitet. När dessa motiv hade identifierats färgmarkerades de. Detta ledde till att respondenternas svar kunde kategoriseras och senare även beskrivas i en tabellform (Holme & Solvang, 1997, s. 141). Vidare skriver Holme och Solvang (1997) att det därmed går att få en viss uppfattning om vilka uppfattningar och värderingar som de intervjuade anser viktiga (s. 144). När arbetet med att färgmarkera de olika motiven var färdigt, påbörjades arbetet med att bearbeta ett motiv i taget genom att koppla referensramen till samtliga respondenters svar.

Respondenternas motiv till frivillig revision lades därefter in i en tabell för att åskådliggöra vilka motiv som var viktiga för respektive respondent. De motiv som var viktiga för hälften eller fler av företagen betraktades som starka och de som var viktiga för ett eller två företag betraktades som svaga. Utöver att kopplingen gjordes mellan referensramen och empirin så undersöktes det om det fanns ytterligare samband mellan motiven till frivillig revision som gav studien ytterligare en dimension. Detta för att få en djupare förståelse för varför nystartade företag aktivt väljer frivillig revision.

3.6 Metodkritik

Enligt Bryman och Bell (2013 s. 416) har kvalitativ forskning kritiserats för att vara allt för subjektiv. Forskares personliga uppfattningar om ämnet och intervjupersonerna ligger allt för ofta till grund för det kvalitativa resultatet. Kvalitativ metod har också kritiserats för bristande transparens då dataanalysen är svår att återge på ett konkret sätt samt motiveringen av slutsatserna (Bryman & Bell, 2013 s. 418). I denna uppsats har empirin presenterats på tydligast möjliga sätt och i analysen har kopplingar mellan referensramen och empirin motiverats för att tydliggöra hur slutsatserna har motiverats.

Bryman och Bell (2013) skriver att extern reliabilitet talar om huruvida en undersökning kan replikeras. Detta kan vara svårt då den sociala miljön kan förändras (s. 401). För att få en uppfattning av hur de nystartade företagen motiverar sitt beslut har intervjuer genomförts tills inget nytt framkommit och marginalnyttan av varje intervju avtagit. Detta för att försöka säkerställa att den bild som presenteras också representerar företagsledares uppfattning i största möjliga mån. Intern reliabilitet avser tolkningen av vad som ses och hörs. Det är de som tillsammans genomför undersökningen som tillsammans tolkar vad som ses och hörs (Bryman & Bell, 2013 s. 401). De genomförda observationernas överensstämmelse med de teorier som utvecklats benämns intern validitet och stärker kvalitativa undersökningar. Huruvida resultaten kan generaliseras benämns extern validitet och detta begränsas ofta av det urval som från början begränsat (Bryman & Bell, 2013 s. 401).

4. EMPIRI

I följande kapitel kommer det empiriska materialet som samlats in under de sex intervjuerna att presenteras. Datan redovisas för ett företag i taget.

4.1 Företag R: Restaurangverksamhet

Företag R bedriver en restaurangverksamhet där de erbjuder lunch, middag och catering. De har även uthyrning av hotellrum i anslutning till restaurangen där de också serverar frukost. Respondenten har arbetat inom branschen i hela sitt yrkesverksamma liv och arbetade som köksmästare under 15 år innan han startade sitt första aktiebolag. Han startade för några år sedan upp sin första restaurang och han driver nu två restauranger i separata aktiebolag varav den nystartade har hotellrum i anslutning till restaurangen. Sedan restaurangen öppnade har han anställt fler och respondenten har expansionsplaner och vill bygga ut för att dubblera antalet rum. Han funderar även på att starta upp fler verksamheter framöver. Respondenten nämnde även att inkomsten från verksamheten skulle ligga till grund för familjens försörjning. Respondenten äger 50 procent av aktierna och hans fru äger resterande 50 procent.

Respondenten anser att det är på grund av trygghet som han valt att använda sig av en revisor. Då han är ekonomiskt beroende av företaget vill han få en garanti på att allt går rätt till och han betonar trygghet för sig själv personligen snarare än företaget. Revisorn valdes på grund av bra erfarenhet från en annan restaurang som han är ägare i. Byrån som valdes är en av de största, något som han upplever som en trygghet då de har ett rykte att leva upp till. Han hävdar vidare att de därför måste hålla en hög nivå på sina uppdrag. Revisorn kontaktades redan under planeringsfasen innan företaget registrerades för att granska och justera de ekonomiska planer som respondenten tagit fram på egen hand. De har möten fyra gånger per år men har kontinuerlig kontakt och revisorn kommer även förbi för att äta på restaurangen ibland. Respondenten är nöjd med sin revisor och skulle fortsätta att vända sig till honom om revisorn började arbeta på en annan byrå. Detta trots vikten av att byrån är en av de största så tycker respondenten att revisorn går före byrån på grund av den goda kontakten och de värdefulla råden han anser sig få från sin revisor.

*“Revisionsbyrån har ett rykte att tänka på och har inte råd att göra någon skit”
(Respondenten R, personlig kommunikation, 17 november 2015).*

Respondenten anser vidare att skatten inte har med revisorn att göra då han anser att det inte går att påverka skatten. Företaget skatteplanerar inte men är insatta i vilka möjligheter de har att ta ut utdelning respektive lön. Respondenten anser att arvudet för revisionen egentligen är för högt, men samtidigt nödvändig för företaget och den personliga tryggheten. Respondenten upplever att revisorn granskar allt och att det inte är möjligt att undanhålla något. Han upplever att revisorns granskning är omfattande och han är själv alltid med under inventeringen. På företaget sköter de fakturering och betalning men får hjälp av en redovisningskonsult med bokföringen. Både revisorn och redovisningskonsulten arbetar på samma byrå men respondenten

anser att de inte har mycket kontakt med varandra. De flesta råden får han från redovisningskonsulten, men gällande större saker, såsom strategiska, känsliga och långsiktiga beslut, kontaktas revisorn.

*“Vi har revisor för vår egen skull och inte för andras”
(Respondenten R, personlig kommunikation, 17 november 2015).*

Från början hyrde de sin lokal men de har nu köpt lokalen där verksamheten bedrivs. Då de behövde kapital för att kunna anskaffa lokalen togs kontakt med banken. Respondenten ansåg inte att revisorn påverkade hans möjlighet att anskaffa kapital. Han har inte heller uppfattat att hans intresser påverkats hans val att frivilligt använda sig av en revisor.

4.2 Företag B: Bilföretag

Företag B är ett bolag inom bilbranschen som bedriver inköp och försäljning av begagnade bilar. De två respondenterna startade upp företaget under slutet av 2014 och har hittills haft ett mycket framgångsrikt år under 2015. Den ena respondenten har tidigare erfarenhet inom bilbranschen samtidigt som den andra respondenten har en eftergymnasial utbildning inom ekonomi och marknadsföring. Tillsammans har de tidigare haft flera företag på hobbynivå tills de förra året startade upp Företag B för att satsa ordentligt. Respondenterna är de enda anställda i bolaget och äger 50 procent vardera. De båda har stora framtidsplaner för företaget och satsar på att dubblera sin omsättning och letar därför i nuläget efter en större lokal för sin verksamhet. De utmanar sig själva genom att ha många bilar i lager vilket sätter hög press på försäljning. De planerar även att starta upp ytterligare företag i framtiden.

*“Vi måste tro på oss själva (...) att vi kan sälja de bilar vi köper in”
(Respondenten B2, personlig kommunikation, 24 november 2015).*

Respondenterna anlidade revisorn cirka ett år efter bildandet av Företag B, efter att ha träffat representanter från revisionsbyrån och fått en bra känsla och personkemi. När de valde revisionsbyrå så värdesatte de att revisionsbyrån var en av de största och de skulle därmed välja byrå före revisor. En av de största anledningarna till att de tog steget och anlidade en revisor var för att de båda har höga ambitioner med företaget inför framtiden. De strävar efter att i framtiden ligga över gränsvärdena för frivillig revision och därför anlidades revisorn främst i förebyggande syfte. Att respondenterna upplever revisorn som en garanti för att allt går rätt till, var ytterligare en anledning som var avgörande. Respondenterna är själva väldigt intresserade av företagets ekonomi och redovisning, och gör därför mycket egna beräkningar och kalkyler. De anser sig däremot inte sitta inne på tillräckliga kunskaper för att sköta den löpande bokföringen och boksluten på egen hand. De har därför anlitat en redovisningskonsult.

*“Det är vanligt med revision inom branschen och det vill vi ju slippa”
(Respondenten B2, personlig kommunikation, 24 november 2015).*

Ytterligare en anledning till att anlita en revisor var för att bilbranschen upplevs “skum” och därmed ofta är föremål för Skatteverkets revision. Genom att anlita en revisor från en välkänd byrå så hoppas de att företaget upplevs professionellt och undviker Skatteverkets revision. De nämner att de vill göra rätt för sig från början och

därför var det naturligt för respondenterna att anlita en revisor. Efter anlitaandet av revisorn upplever respondenterna att de har fått bra råd och tips kring skatteplanering, lön och utdelning. De har även diskuterat möjligheten att starta fler företag med revisorn och upplever rådgivningen som en bonus.

Respondenterna tycker att arvodet för revisorn ligger på en bra nivå samt att det i sammanhanget inte är stora pengar. De upplever samarbetet som bra och träffar revisorn cirka fyra gånger om året. Inom branschen anser inte respondenterna att det är en norm att använda sig av en revisor. De känner till flera konkurrenter med liknande omsättning som inte använder sig av en revisor och upplever därför inte att det finns några förväntningar inom branschen. De har heller inte fått uppfattningen om att några andra intressenter, såsom kunder eller leverantörer, har lagt någon större vikt vid revisionsfrågan. Att de har anlitat en revisor ser de dock som ett stort plus när de under nästa år planerar förhandlingar med banken beträffande finansiering. Detta är även något revisorn nämnde för dem i samband med anlitaandet.

“Vår revisor nämnde att det är en fördel att ha en revisor vid förhandlingar med banken”

(Respondenten B2, personlig kommunikation, 24 november 2015).

Som tidigare nämnt, var en av anledningarna till att de anlitate en revisor att inte bli föremål för Skatteverkets revision. De har uppfattningen av att Skatteverkets bedömning kan bli annorlunda om företag inom bilbranschen använder sig av en revisor eller inte, och de har aldrig hört talas om ett mindre bilföretag som har blivit föremål för revision och använt sig av en revisor.

4.3 Företag T: Teknikföretag

Företaget verkar inom teknikbranschen och bedriver utveckling av mjukvara samt tillverkning av tillhörande hårdvara. Idén föddes för tre år sedan då det första företaget startades. På grund av problem med för stora skulder försattes företaget i konkurs och direkt efter konkursen bildades Företag T. Ägarstrukturen är numera en annan och nya internationella ägare har tagits in. De fick under 2014 en stor kund och ytterligare en under 2015 vilket har bidragit att de idag har en stabilare ekonomi än tidigare företag. Företag T medverkar i dagsläget i ett forskningsprojekt av EU. Företaget har som mål att växa organiskt och vill hitta fler kunder samt anställa ytterligare en säljare. De har även planer på att bredda sin produktportfölj för att få en möjlighet att attrahera fler kunder. Respondenten är utbildad civilingenjör och har även akademisk ekonomiutbildning men har inget större intresse för ekonomi. Hon drivs av att utveckla verksamheten och produkten. Hon har även många års erfarenhet av branschen då hon arbetat som konsult i tio år. I företaget har de en ny styrelseordförande med ekonomisk bakgrund som också arbetar deltid som controller.

I det första företaget upplevde respondenten revisorn som en trygghet då hon ansåg att deras förra VD hade tendensen till att vara kreativ gällande bokföringen. De har idag samma revisor som de använde sig av tidigare. De anlitate då, precis som nu, både en revisor och en redovisningskonsult. Respondenten hade god kännedom om revisorns respektive redovisningskonsultens arbetsuppgifter. Hon upplever att det har känts bra att använda sig av en revisor redan från början. Det är en bra kontrollfunktion samt ett kvitto på att allt går rätt till. Respondenten kände inte till avskaffandet av

revisionsplikten och kände därför inte till att det enligt lag är frivilligt för dem att använda sig av en revisor.

*“Jag trodde att alla företag var tvungna att ha en revisor”
(Respondenten T, personlig kommunikation, 24 november 2015).*

Deras revisor ger råd om han blir tillfrågad och eftersom de inte frågar så mycket så får de heller inte så många råd, varken gällande skatt eller andra frågor. Arvodet anser hon vara högt men nämner att det kan vara befogat då revisorn har haft mycket att ta hand om då han inte haft de bästa underlagen. Med tanke på det anser hon att arvodet ändå ligger på en rimlig nivå.

*“Vår förra VD kunde vara lite kreativ och det kändes bra att ha en revisor”
(Respondenten T, personlig kommunikation, 24 november 2015).*

Redovisningskonsulten är densamma som i tidigare företag, men hon har haft funderingar på att byta på grund av att hon inte känt sig nöjd med det jobb som utförts. Det har dock blivit bättre under den senaste tiden så det är inget som planeras i dagsläget. De träffas två gånger per år och har kontakt via e-post varje vecka. Deras nya controller samarbetar i dagsläget med redovisningskonsulten. När de är i behov av rådgivning kontaktar de främst redovisningskonsulten snarare än revisorn.

Respondenten har förhoppningen att företaget ska bli uppköpt av ett internationellt företag. I nuläget pågår förhandlingar om att bli ett dotterbolag och fortsätta den operativa verksamheten precis som i dagsläget. Respondenten förmodade att deras kreditgivare hade ett krav på revisor och att det var självklart att de skulle ha en revisor, för att få uppta ett lån. I företagets kontakt med kunder, leverantörer och Skatteverket anser de sig inte vara i behov av en revisor. De anser dock att det kommer att gynna dem vid den eventuella försäljningen till det internationella företaget.

4.4 Företag K: Konsultverksamhet

I Företag K bedriver respondenten konsultverksamhet inom mediebranschen. För närvarande är respondenten marknadschef för ett företag inne i centrala Göteborg och arbetar hos företaget tre till fyra gånger i veckan. Respondenten har arbetat inom branschen under de senaste 15 åren och har även varit delägare i tre reklambyråer innan han startade upp Företag K. I nuläget är respondenten ensam aktieägare och den enda anställda i företaget men i framtiden är det inte omöjligt att han tänker anställa. Respondentens tidigare erfarenhet inom branschen och som egenföretagare är den främsta anledningen till att han använder sig av en revisor. Under de senaste 15 åren har han arbetat tillsammans med nuvarande redovisningskonsult och revisionsbyrå. Detta är ett upplägg som respondenten är nöjd och bekväm med. I och med att han inte är intresserad av de ekonomiska delarna i företaget så tycker han att det känns tryggt att någon annan sköter det åt honom.

“Revisorn ringer ibland och ger lite råd när han tycker att jag ska göra på ett visst sätt” (Respondenten K, personlig kommunikation, 26 november 2015).

Respondenten har stort förtroende för både revisorn och redovisningskonsulten och han skulle antagligen byta byrå och följa med dessa om det skulle bli aktuellt.

Kontakten är även mycket bra och han upplever att det är tryggt att han känner personen som sköter siffrorna väl i företaget. Redovisningskonsulten har i sin tur bra kontakt med revisorn och det har hänt ett flertal gånger att respondenten har hänvisats vidare till revisorn i specifika frågor. I och med den goda kommunikationen så tycker respondenten även att han får bra råd. Rådgivningen gäller främst skatt och bokslut. Han anser att han inte hade klarat sig utan dessa tjänster och skulle därför vara beredd att betala mer.

Det nuvarande företaget respondenten arbetar för har i samband med att företaget tog in externa ägare kontrollerat om Företag K använder sig av en revisor. Vid det tillfället kontrollerade de externa ägarna upp företagets samarbetspartners och leverantörer. Revisorn har även bistått respondenten i kontakten med advokater.

*“Ring min revisor, för jag har ingen koll”
(Respondenten K, personlig kommunikation, 26 november 2015).*

4.5 Företag F: Finansiellt rådgivningsföretag

Företaget arbetar med finansiell rådgivning i samband med förvärv och försäljning av fastigheter. Det är främst lager, kontor och bostadsfastigheter. De två delägarna äger hälften var av aktierna och de har tidigare arbetat tillsammans som konsulter inom branschen i flera år. De båda två har akademisk bakgrund inom ekonomi och Företaget F är den första verksamheten de startar upp. De har nyligen anställt en person i företaget och har en ambition om att bli ännu fler. De betonar kvalitet i allt de gör och ser inte tillväxt som ett självändamål, utan tillväxt ska ske med bibehållen kvalitet.

Kontakt togs med en revisor och en jurist redan innan företaget startades för att planera struktur och företagsuppbyggnad för att bland annat optimera utdelning. Denna rådgivning var ingången till att ha en revisor. De har haft kontakt med sin revisor sedan de startade företaget och de kontaktade även en redovisningskonsult omgående efter uppstarten. De använder sig idag av två olika byråer, en för redovisning och en för revision. Respondenten tycker att det känns tryggt och bekvämt med en revisor och har förhoppningen att redovisningen på ett korrekt sätt återspeglar verksamheten. De vill ge ett seriöst intryck och det känns då naturligt för dem att använda sig av en revisor. De vill visa sig legitima utåt och nämner även att det är bekvämt. Utöver det så känns det bra att redovisningen blir kontrollerad en extra gång. Revisorn är den första de kontaktar för att få skattemässiga råd, men de har även kontakt med flera skattejurister. De har ingen löpande kontakt med sin revisor utan tar kontakt då de behöver konkreta råd. Arvodet för revision anser han vara högt i förhållande till vad de får för pengarna.

“Vår bransch är väldigt kapitalintensiv och vi är i behov av att legitimera vår existens” (Respondenten F, personlig kommunikation, 26 november 2015).

De skickar sina verifikationer till sin redovisningskonsult som de har kontakt med kontinuerligt, men råd får de från revisorn och inte från redovisningskonsulten. Revisorn och redovisningskonsulten har enligt respondenten ingen kontakt med varandra. Respondenten tycker att det är positivt att den externa konsulten blir kontrollerad då de själva inte är insatta i redovisningen. Då branschen är

kapitalintensiv och affärerna involverar mycket kapital är de i behov av att legitimera sig och sin existens. De tror inte att några externa intressenter har reagerat på att de har en revisor eller kollat upp om de har det. De tror däremot att det har en indirekt påverkan.

4.6 Företag M: Mäklare

Respondenten arbetar som fastighetsmäklare. Han har en mäklarexamen och har arbetat som fastighetsmäklare under de senaste fem åren. I början av 2014 startade han upp sitt första företag, Företag M, där han äger 100 procent. Företag M är i sin tur ägare tillsammans med två andra aktiebolag i en mäklarbyrå där Företag M äger 17,5 procent. Inom Företag M har respondenten inga framtida planer på att anställa utan tillväxtambitionerna finns i mäklarbyrån där Företag M äger aktier. Det kan bli aktuellt att senare ta in fler ägare i mäklarbyrån alternativt att de olika företagen som är ägare i mäklarbyrån går skilda vägar, men i dagsläget finns det inga planer på detta.

Företag M har använt sig av en revisor från start och använder sig av samma revisor som de andra ägarna i mäklarbyrån. Detta är en av de främsta anledningarna till valet att använda sig av en revisor och för respondenten kändes det tryggt och enkelt att ha samma revisor som mäklarbyrån. Ytterligare en anledning till att använda sig av en revisor var för att revisorn redan från start var delaktig i uppbyggandet av strukturen för mäklarbyrån. I det skedet var revisorn ett "bollplank" för respondenten och de andra fastighetsmäklarna.

*“Svårt att säga varför jag använder mig av en revisor”
(Respondenten M, personlig kommunikation, 1 december 2015).*

Respondenten har kontakt med revisorn två till tre gånger om året och upplever att verksamheten är okomplicerad och därmed känner han sig inte i så stort behov av rådgivning. Utöver revisorn har även respondenten en anlita, extern redovisningskonsult som hjälper till med den löpande bokföringen. Detta för att han värdesätter sin tid och hellre gör det han är bra på än att sitta med redovisningen. Redovisningskonsulten arbetar även med de andra mäklarna som är delägare i mäklarbyrån. Respondenten har tätare kontakt med redovisningskonsulten som han har kontakt med cirka två gånger i veckan och anser att han får mest rådgivning från henne. När det gäller arvoden för att anlita en revisor tycker respondenten att det inte är några stora utgifter och därmed ligger på en bra nivå.

Respondenten känner inte till att varken kunder eller leverantörer tidigare har efterfrågat eller ställt krav på revisor.

4.7 Sammanfattning av empiri

Nedan sammanfattas de främsta motiven till att respektive respondent aktivt har valt att anlita en revisor.

Företag	Främsta motiv
Företag R	Personlig trygghet och lojalitet på grund av tidigare erfarenhet.
Företag B	Legitimitet och kvalitet på redovisningen.
Företag T	Trygghet att ha en kontrollfunktion och kvalitet på redovisningen.
Företag K	Lojalitet på grund av en god relation och rådgivning.
Företag F	Rådgivning, kvalitet på redovisningen och legitimitet.
Företag M	Lojalitet och rådgivning vid uppbyggandet av strukturen för mäklarbyrån.

Tabell 3. Företagens främsta motiv till frivillig revision

5. ANALYS

I detta avsnitt analyseras det som har framkommit i empirin. Detta görs med utgångspunkt i den teoretiska referensramen som tidigare presenterades. Analysdelen inleds med de sju motiven till frivillig revision och därefter sammanfattas de sju motiven i en tabell. Avslutningsvis presenteras interna och externa motiv som ger en ytterligare dimension och större förståelse för motiven bakom frivillig revision.

5.1 Försäkran

Revision som försäkran innebär att ägaren av ett företag ska kunna försäkra sig om att företagsledaren sköter verksamheten i linje med ägarens intressen (Carrington, 2010, s. 12). Företag T ligger idag i förhandling med ett internationellt företag för att bli uppköpta och respondenten menar på att det kommer att gynna dem att ha en revisor vid en eventuell affär. Från början var revision som försäkran inte ett motiv bakom valet av att använda sig av en revisor då ägarna av Företag T inte hade kännedom om uppköpet vid tidpunkten då revisorn anlätades. Skulle däremot ett eventuellt uppköp av Företag T bli av, skulle revision som försäkran kunna ses som en konsekvens snarare än ett motiv till valet. I så fall skulle ägare och företagsledningen separeras, vilket resulterar i att revisorn behöver styrka företagsledningens handlingar (Carrington, 2010, s. 12). Sundgren et. al. (2009) skriver att för potentiella aktieägare är den granskade informationen viktig för att kunna se om företaget har skött sig och för att kunna bedöma företagets värde (s. 20).

Utöver Företag T:s situation så har motivet, revision som försäkran, visat sig vara ett svagt motiv till att använda sig av en revisor i den här studien. Anledningen till detta beror främst på att alla intervjuade företag bildades under 2014 och fyra av sex företag endast har en till tre anställda i företaget. I och med detta finns det ingen tydlig separation mellan företagsledning och ägare. För dessa företag behövs därför inte revisorn som en tredje, oberoende part som behöver styrka företagsledningens handlingar (Carrington, 2010, s. 12).

5.2 Förbättring

Carrington (2010) skriver att revisorn har till uppgift att påverka redovisningen och kvaliteten till det bättre (s. 14). Detta var något fyra av sex respondenter ansåg vara ett motiv till varför de använde en revisor, i och med att kvaliteten på redovisningen var viktig för dem. Respondent F betonade att det var viktigt för honom att redovisningen gav en korrekt bild av hans verksamhet. Företaget använde sig av en extern redovisningskonsult och en revisor från en annan byrå för att kontrollera redovisningen och den externa konsulten. Att använda sig av en extern redovisningskonsult var något samtliga respondenter gjorde och fyra av de intervjuade företagen anlätade revisorn för att få ett kvitto på att redovisningen var av god kvalitet. Det är också något som går i linje med tidigare forskning då Ojala et al. (2014) konstaterat att företag känner ett behov av att kontrollera den externa

redovisningskonsulten. Även Carrington (2010) betonar att kvalitet på redovisningen är viktig för valet att anlita en revisor (s. 23).

En anledning till att redovisningen inte återspeglar verksamheten på ett korrekt sätt kan vara ledningens val av redovisningsprinciper (Nilsson et al., 2002 s. 108). Respondent T nämnde att deras förra VD hade en tendens att vara aningen kreativ gällande bokföringen och det var därför viktigt för dem att få ett kvitto på att allt såg rätt ut. Då det kan finnas incitament för ledningen att redovisa ett bra resultat (Nilsson et al., 2002 s. 108) upplevde Respondent T att det kändes tryggt att ha en revisor som granskade företagets räkenskaper. Även respondenterna i Företag B betonade att revisorn var viktig för att få en garanti för att allt gått rätt till. Respondent R upplevde att det inte skulle vara möjligt att undanhålla något för revisorn då allt granskas och lagret inventeras. Det är också det som är revisorns uppgift, nämligen att granska företagets räkenskaper (Bolagsverket, 2015b).

5.3 Försäkring

Enligt Carrington (2010) innebär revision som försäkring att revisionen håller måttet och kan ses som en säkerhet. Både Respondent R och respondenterna i Företag B nämnde att de hade valt revisor efter byrå och att de valt att anlita en revisor från en stor och välkänd revisionsbyrå. Detta då respondenterna i båda företagen upplevde det som en extra trygghet då de välkända revisionsbyråerna har sitt rykte att tänka på. Respondenterna menade att de måste hålla en hög lägstanivå och leverera en hög kvalitet i och med sitt rykte. Respondent R svarade dock också att han skulle välja sin revisor före byrå då de upprättat ett förtroende och en bra kontakt genom åren, vilket blir motsägelsefullt. Det kan dock vara så att detta förtroende byggts upp under uppdragets gång. Utöver detta nämnde inte någon av de sex respondenterna att de anlitat en revisor för att revisorn ska stå för förlusterna vid felaktigheter eller en eventuell juridisk process. Därför anses revision som försäkran inte vara ett av de starkaste motiven bakom att företaget använder sig av revisor i denna studie.

5.4 Komfort

En av de största anledningarna till att de intervjuade företagen valde att använda sig av en revisor, var för att de upplevde det tryggt att ha någon utifrån som kontrollerade företagets redovisning och bokslut. För fem av de sex företagen var detta en av de största anledningarna. Respondent K betonade tryggheten och hans tidigare erfarenhet som den största anledningen till att han använde sig av en revisor. Detta i och med att han själv inte hade något större intresse av ekonomi och det då kändes det tryggt för honom att någon annan skötte redovisningen och boksluten. När FAR (2013) skriver om tjänsten revision benämner de just tryggheten som en revisor skapar internt inom det reviderade företaget. Även för Företag R var revisorn en stor trygghet. För Respondenten R låg inkomsten från verksamheten till grund för hans familj försörjning och därmed innebar revisorn en slags säkerhet över att allt gick rätt till i verksamheten. Revision som komfort, tar upp detta med att en ägare vill känna sig trygg och bekväm när det gäller redovisningen (Carrington, 2010, s. 26).

De intervjuade företagen befinner sig i olika branscher vilket medför att företagen skiljer sig åt med avseende på bland annat kapitalstruktur. Detta innebär att de är olika

och deras intressenter har varierande behov av trygghet. Enligt Nationalencyklopedin (2015a) så benämns en intressent till företag detta då intressenten påverkas eller kan påverka företagets åtgärder. Företag T hade startas upp under 2014 efter att ett liknande företag gällande ägare och personal hade gått i konkurs. I det fallet påverkade deras kreditgivare beslutet och därmed deras val att försätta företaget i konkurs och sedan starta upp Företag T. Detta för att kreditgivaren skulle känna sig trygg vid tidpunkten då de skulle bli delägare i Företag T. För en kreditgivare är det viktigt att känna sig trygg för att låna ut kapital och de tittar därmed på risken i företaget (Sundgren et al., 2009, s. 25). Även Ojala et al., (2014) betonar att lånefinansierade företag tenderar att använda sig av revisor i större utsträckning.

När Respondent R bestämde sig för att köpa loss lokalerna han bedrev restaurangverksamheten i, för att få möjlighet att renovera, så kontaktade han banken. I motsats till ovanstående upplevde respondenten inte att revisorn påverkade hans möjlighet att anskaffa kapital vid kontakten med kreditgivaren. Detta ligger i linje med vad Fälldin (2013, november) skrev i Privata Affärer att SEB:s kreditchef hade uttalat sig om. I den artikeln menade SEB:s kreditchef att de finns andra faktorer som väger tyngre vid en kreditprövning av ett företag, såsom egenskaper och engagemanget hos personen bakom företaget. Detta är dock i motsats till vad Ojala et al., (2014) fick fram i sin studie vilket överensstämmer med vad respondenterna i Företag B anser om revisorns betydelse vid en kreditprövning.

5.5 Legitimering

Enligt Carrington (2010) kan man förklara varför företag använder sig av en revisor genom perspektivet revision som legitimering (s. 31). Revisorn blir enligt teorin ett kvitto på att ett företags redovisning överensstämmer med normer och etiska koder i samhället. Detta visar sig hos Företag B som tyckte sig ha anledning att anlita en revisor då de verkar inom bilbranschen och därmed ansåg sig ha behovet av att framstå som legitima. Respondenterna hävdade att branschen är extra utsatt för Skatteverkets revision och till följd av detta ville de visa sig mer legitima än sina konkurrenter inom branschen och således minska sannolikheten för att bli reviderade av Skatteverket. Detta uttalande från respondenterna i Företag B ligger i linje med vad Svanström (2008) skrev om Skatteverkets bedömning av huruvida en revisor påverkar redovisningens kvalitet och därmed Skatteverkets urval av företag vid deras revision (s. 38). Svanström (2008) skriver även att Skatteverket har samhället som helhet i åtanke vid sin granskning av företag (s. 38). Därför har Skatteverket ett stort intresse av att boksluten uppförs på ett tillförlitligt sätt och är korrekta.

Likaså ansåg Respondent F att legitimiteten var en anledning bakom anlitaandet av en revisor. Detta för att Företag F vill ge sina intressenter ett seriöst intryck. Branschen som Företag F verkar inom är kapitalintensiv och deras affärer med kunder involverar större mängder kapital och de har därför ett behov av att inge förtroende. I och med detta ser de revisorn som ett bevis på att de är legitima. Samtidigt som Företag B och Företag F påtalade vikten av att visa sig legitima så trodde de inte att deras intressenter kollat upp om de använder sig av en revisor eller inte. Det blir motsägelsefullt då de delvis säger sig anlita en revisor på grund av dem. Även Företag K har haft ett behov av att visa sig legitimt genom att använda sig av en revisor. Det var när företaget som han arbetar som konsult åt var i kontakt med potentiella

aktieägare som de kontrollerade samtliga konsulter. De ville då bedöma hur pålitliga konsulterna kunde anses vara. Detta var dock inte en anledning till att han valt att ha en revisor utan snarare en följd som han inte kände till vid tidpunkten då beslutet att använda sig av en revisor togs.

5.6 Rådgivning

Alla företag som intervjuades ansåg sig i något avseende vara i behov av rådgivning. I linje med tidigare forskning besatt inte de intervjuade företagen resurserna inom företaget, utan de hade istället behov av hjälp utifrån (Forum för småföretagsforskning, 2009; Svanström, 2008; Ojala et al., 2014). Respondent K menade till och med att han inte hade klarat sig utan hjälpen från revisorn. De intervjuade företagen kompletterade främst sina begränsade resurser med stöd från den anlidade redovisningskonsulten och den anlidade revisorn. Forum för småföretagsforskning (2009) kom i sin studie fram till att företagen främst efterfrågar råd inom skatt och redovisning. Respondenterna i Företag B och Respondent F sa att revisorn har varit till stor hjälp vid skatteplaneringen. Dock upplevde respondenterna i Företag B rådgivningen som en bonus utöver deras andra anledningar till att anlita en revisor. Därför är rådgivning en bonus till följd av valet att anlita en revisor och således inget motiv till valet för respondenterna i Företag B.

Både Svanström (2008) och Gooderham et al., (2004) påpekade att rådgivning från revisionsbyråerna är betydelsefull för ett företags framtida överlevnad. Det överensstämmer med att Respondent R kontaktade revisorn gällande långsiktiga och strategiska beslut. Respondent R hade även en bra och personlig kontakt med revisorn som han upplevde resulterade i en hög kvalitet på rådgivningen. Respondent M upplevde dock att hans verksamhet var okomplicerad och därmed kände han inget större behov av att kontakta revisorn gällande rådgivning. Det är något motsägelsefullt då han tillsammans med de andra mäklarna diskuterat strukturen på mäklarbyrå med revisorn. Vidare hade Respondent M kontakt med sin redovisningskonsult varje vecka och fick råd från henne i lättare frågor. Detta var en motsats till Respondent F som sa att de inte frågar redovisningskonsulten om råd utan främst ringer revisorn.

5.7 Lojalitet

Respondent K var väldigt nöjd med både sin revisor och sin redovisningskonsult. Han skulle välja att ha kvar dem även om de bytte till en annan byrå. Han har känt dem i många år och det känns tryggt för honom att de sköter hans räkenskaper. En studie genomförd i Thailand av Sarapaivanich och Patterson (2015) kom fram till att det är den personliga kommunikationen som är avgörande för hur nöjd en kund är. Även Respondent R skulle fortsätta att använda sig av sin revisor även om han bytte till en annan byrå. Hans motivering var att han fick goda råd samt att de har bra kontakt med varandra och därför låg detta motiv till grund för valet att anlita en revisor till Företag R. Respondenterna i Företag B betonade, i motsats till de tidigare, att de skulle välja byrå före revisor. Deras kontakt med revisorn var inte så personlig och de hade inte använt sig av en revisor under en längre tid. Respondent M var genom sin byrå lojal då de hade en god relation med sin revisor och önskade ha det även i fortsättningen. Det som konstaterats i studien av Sarapaivanich och Patterson (2015) var att

kommunikationen är avgörande för hur nöjda kunderna är. Det är också det som framkommit under intervjuerna, då de respondenter som är nöjda med den kontakten de har med sin revisor, också är de som är nöjda med tjänsten som helhet. Det påvisar ytterligare att lojaliteten är beroende av en god kommunikation (Sarapaivanich & Patterson, 2015).

5.8 Sammanfattning av de sju motiven

För att sammanfatta och åskådliggöra respondenternas motiv till frivillig revision visar tabellen nedan vilka motiv som varit de viktigaste för respektive företag. Vidare har motiven delats upp i starka motiv och svaga motiv. De starka motiven har varit motiv i valet till frivillig revision för minst tre av de sex intervjuade företagen. De motiven som endast varit avgörande för ett eller två företag anses därmed vara svaga motiv.

	Försäkran	Förbättring	Försäkring	Komfort	Legitimering	Rådgivning	Lojalitet
Företag R		X	X	X		X	X
Företag B		X	X		X		
Företag T		X		X			
Företag K				X		X	X
Företag F		X		X	X	X	
Företag M				X		X	X
Styrka	Svagt motiv	Starkt motiv	Svagt motiv	Starkt motiv	Svagt motiv	Starkt motiv	Starkt motiv

Tabell 4. Svaga och starka motiv till frivillig revision

5.9 Interna och externa motiv

I studien framkom att respondenterna skiljer på interna och externa motiv. Respondent R uttryckte att de endast anlidade en revisor för sig själva och inte för externa intressenter. För fyra av respondenterna är rådgivning en starkt bidragande anledning till att de väljer frivillig revision. Rådgivningen de efterfrågar är främst inom revisorns kärnkompetens och flera av råden de efterfrågar är personliga. Sådana råd kunde till exempel röra sig om hur de skulle ta ut lön och utdelning. Lojalitet är viktigt för hälften av respondenterna och då det rör sig om deras personliga relationer är det något som främst är viktigt för dem internt. Legitimering var viktigt för två av företagen då de ansåg sig vara i behov av att legitimera sig i den branschen de verkade och det kan då ses som ett externt motiv. Tabellen nedan förklarar vilka motiv som är interna respektive externa.

Motiv	Klassificering	Motivering
Försäkran	Externt	Motivet är externt med anledning av att agent-teori ligger till grund för behovet av att granska ledning.
Förbättring	Internt	Motivet är internt då respondenterna vill förbättra kvaliteten på redovisningen internt snarare än externt.
Försäkring	Internt & externt	Respondenterna ansåg att valet av byrå motiverades externt men kvaliteten på tjänsten motiverades internt.
Komfort	Internt & externt	Motivet var internt då ägarna värderade personlig trygghet högt och externt då intressenter också ska känna sig trygga.
Legitimering	Externt	Motivet är externt då det är för externa intressenter företagen vill visa sig legitima.
Rådgivning	Internt	Rådgivningen används endast internt.
Lojalitet	Internt	Motivet är internt då det är relationer och uppfattningar som ligger till grund för detta motiv.

Tabell 5. Interna och externa motiv

6. SLUTSATS

I detta kapitel presenteras de slutsatser som kan dras kring motiven till varför nystartade företag väljer frivillig revision. Därefter följer reflektioner och avslutningsvis presenteras förslag till fortsatt forskning.

6.1 Motiven till varför nystartade företag väljer frivillig revision

Frågeställningen som denna studie ämnar besvara är vilka motiv som är avgörande i valet för nystartade företag som aktivt väljer frivillig revision. Tabellen nedan visar sambanden mellan styrkan på motiven och huruvida de är klassificerade som interna, både interna och externa, eller externa motiv.

	Starka motiv	Svaga motiv
Internt motiv	Förbättring Rådgivning Lojalitet	
Internt & externt motiv	Komfort	Försäkring
Externt motiv		Försäkran Legitimering

Tabell 6. Samband mellan motiven

Baserat på denna studie kan slutsatsen dras att det är de interna motiven förbättring, rådgivning, lojalitet samt det interna och externa motivet komfort, som ligger till grund för beslutet att välja frivillig revision. Sambandet mellan starka motiv och interna motiv visar på att företagen väljer frivillig revision för sig själva och sina egna behov. De externa motiven försäkran och legitimering samt motivet försäkring, som klassificeras som både internt och externt, visade sig vara svaga. Under studiens gång har den ytterligare dimensionen med interna och externa motiv medfört att det blir tydligt att företagen fokuserar mer på sin egen trygghet. Revisorn ska bistå med råd och förbättrad kvalitet på redovisningen. I motsats till Ojala et al., (2014) visar denna studie på att de nystartade företagen inte anlitar en revisor för att tillgodose kreditgivarens behov utan snarare för sig själva.

6.2 Reflektioner

När kontakten med företagen togs per telefon var det förvånande för oss hur lite respondenterna hade satt sig in i sitt val av att använda en revisor. Flera respondenter trodde inte att de hade så mycket att tillföra vår studie. Trots detta var de positiva till att träffa oss och ställa upp på en intervju, vilket också förvånade oss då vi trodde att vi skulle få svårt att hitta intervjuobjekt. Efter intervjuerna förstärktes vår uppfattning om att de inte var insatta i ekonomi då flera av respondenterna kände till väldigt lite om revision. Ytterligare en sak som vi inte förväntade oss var att de intervjuade företagen fokuserade mer på sin egen nytta med revision än på intressenternas nytta av revision. Detta tycker vi är förvånansvärt med tanke på att alla företag är nystartade och har startats upp under 2014. Slutsatsen är därför inte alls vad vi förväntade oss. Att de väljer att fokusera så mycket på vad de själva gör och inte så mycket på vad omvärlden efterfrågar att de gör har gjort att vi har blivit intresserade av hur det påverkar deras fortlevnadsförmåga.

Ytterligare något att ta i beaktning är företagen som intervjuats betydelse för studien. För Företag F och Företag B var motivet legitimitet viktigt då de är i bilbranschen och finansiella rådgivningsbranschen där förtroende värderas högt. Om fler företag från liknande branscher hade intervjuats hade resultatet kunnat bli ett annat.

6.3 Förslag till fortsatt forskning

I denna studie framkom vilka motiv som varit avgörande för att välja frivillig revision men i intervjuerna framkom också följder av valet såsom värdefull rådgivning. Det hade därför varit intressant att undersöka vilka motiv som ligger till grund för att företag fortsätter att välja frivillig revision några år senare. Är det så att motiven förändrats med tiden? Om det är så, på vilket sätt förändras motiven? Det hade varit intressant att jämföra med de företag som haft en revisor men valt att avsäga sig revision. Vad har de haft för motiv till det?

En intressant aspekt som framkom i studien var flera av respondenternas avsaknad av intresse för ekonomi och bokföring. Denna avsaknad av intresse var en bidragande anledning till att företagen valt att ha en revisor. Därför hade det varit intressant att undersöka hur intresset för ekonomi spelar in som motiv till frivillig revision. Är det så att de som är mindre intresserade av ekonomi i större utsträckning tenderar att anlita en revisor?

I studien framkom det att två företag anlidade en revisor för att legitimera sig samtidigt som de inte trodde att deras intressenter undersökte om de hade en revisor eller inte. Det är därför intressant att undersöka vilka intressenter som lägger vikt vid om företag använder sig av en revisor och vilka som inte gör det. Vilka intressenter lägger störst respektive minst vikt vid om företag väljer frivillig revision? Hur väl stämmer det överens med ägares och företagsledares uppfattning?

KÄLLFÖRTECKNING

Ahrne, G., & Svensson, P. (red.). (2015). *Handbok i kvalitativa metoder*. Stockholm: Liber.

Bolagsverket. (2012). *Sämre kvalitet på årsredovisningar och fler förseningsavgifter*. Hämtad 2015-11-09, från <http://www.bolagsverket.se/om/oss/press/meddelanden/2012/samre-kvalitet-pa-arsredovisningar-och-fler-forseningsavgifter-1.7596>

Bolagsverket. (2015a). *Nyföretagande 2014*. Hämtad: 2015-11-18, från <http://www.bolagsverket.se/om/oss/press/meddelanden/2015/nyforetagande-2014-1.11356>

Bolagsverket. (2015b). *Revisor - aktiebolag*. Hämtad: 2015-11-10, från <http://www.bolagsverket.se/ff/foretagsformer/aktiebolag/starta/revisor/aktiebolagsrevisor-1.3179>

Bryman, A., & Bell, E. (2013). *Företagsekonomiska forskningsmetoder*. Stockholm: Liber

Carrington, T. (2010). *Revision*. Malmö: Liber.

Ekonomifakta. (2010). *Småföretagslandet Sverige*. Hämtad: 2015-11-18, från <http://www.ekonomifakta.se/sv/Artiklar/2010/September/Smaforetagslandet-Sverige/>

FAR. (2013). *Revision*. Hämtad 2015-12-10, från <http://www.far.se/Branschen/Tjanster/Revision/>

Forum för småföretagsforskning. (2009). *Behov och betydelse av rådgivning till nya och unga företag*. Stockholm och Örebro: Forum för småföretagsforskning

Fälldin, C. (2013, november). Slopad revisor ingen nackdel för att få lån. *Privata Affärer*. Tillgänglig: <http://www.privataaffarer.se/nyaaffarer/na-nyheter/slopad-revisor-ingen-nackdel-pa-banken-573090>

Gooderham, P.N., Tabiassen, A., Doving, E. & Nordhaug, O. (2004). Accountants as Sources of Business Advice for Small Firms. *International Small Business Journal*, Vol. 22, No. 1: 5-22.

Holme, I. M. & Solvang, B. K. (1997). *Forskningsmetodik. Om kvalitativa och kvantitativa metoder*. Studentlitteratur. Lund.

Kvale, S. & Brinkmann, S. (2014). *Den kvalitativa forskningsintervjun*. Studentlitteratur. Lund

Nationalencyklopedin [NE]. (2015a). *Intressent*. Tillgänglig: <http://www.ne.se.ezproxy.ub.gu.se/uppslagsverk/encyklopedi/lang/intressent>

Nationalencyklopedin [NE]. (2015b). *Revision*. Tillgänglig:
<http://www.ne.se.ezproxy.ub.gu.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/revision>

Nilsson, H., Isaksson, A., & Martikainen, T. (2002). *Företagsvärdering*. Lund: Studentlitteratur.

Ojala, H., Collis, J., Kinnunen, J., Niemi, L., & Troberg, P. (2014). *Why do owner-managers of micro-companies opt for voluntary audits?* Aalto University School of Business, Helsinki, Finland.

Prop. 2009/10:204. En frivillig revision. Tillgänglig:
<http://www.regeringen.se/contentassets/b7693839f66f49079138ebad54098762/en-frivillig-revision-prop.-200910204>

Revisorsnämnden. (u.å.). Revisionen. Hämtad: 2015-12-20, från
http://www.revisorsnamnden.se/rn/for_revisorer/ansvar_och_uppgifter/revisionen.html

Sarapaivanich, N., & Patterson, P. G. (2015). The role of interpersonal communication in developing small-medium size enterprise (SME) client loyalty toward an audit firm. *International Small Business Journal*, 33(8), 882-900. doi: 10.1177/0266242614524259

Sundgren, S., Nilsson, H., Nilsson, S. (2009). *Internationell redovisning - teori och praxis*. Lund: Studentlitteratur.

Svanström, T. (2008). *Revision och rådgivning*. Umeå: Umeå School of Business. Tillgänglig: <http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:141745/FULLTEXT01.pdf>

UC. (2014). *4 av 5 nystartade aktiebolag väljer bort revisor - försämrad kvalitet på boksluten*. Hämtad 2015-11-11, från
<http://www.far.se/PageFiles/14031/4%20av%205%20nystartade%20aktiebolag%20har%20valt%20bort%20revisor%20nov%202014.pdf>

Bilaga 1. Intervjumall för kvalitativ intervju

Bakgrundsinformation om företaget och den intervjuade

- Allmänt om utbildning. Vad har du för utbildning? Har du gått några specifika utbildningar i entreprenörskap och redovisning?
- Vad har du för tidigare erfarenheter som egenföretagare och entreprenör? Kort redovisning
- Vilken är företagets affärsmodell?
- Företagets storlek i form av omsättning, totala tillgångar (balansomslutning) och anställda
- Hur ser ni på framtiden? Hur mycket planerar ni att växa de närmsta åren?

Öppna frågor kring varför företagen har väljer en revisor

- Varför har ni valt att använda er av en revisor?
- Kan du komma på några andra anledningar till varför ni valt att använda er av en revisor?

Fler frågor om revision

- Hur ser ledningen ut? Är ägaren/ägarna VD och/eller med i ledningsgrupp?
- Outsourcar ni redovisning och/eller finansiella rapporter?
 - Hur väl känner du till skillnaden mellan en redovisningskonsult och en revisor?/Vet ni vad revisorn och redovisningskonsulten utför för sorts arbete?
- Beskriv din personliga kontakt med din revisor. Upplever du att du får råd från revisorn?
 - Om ja på ovanstående, beskriv hur revisorn och ansvarig för redovisningen samarbetar.
- Hur väl känner du till kostnaden för revision? Är det en korrekt nivå enligt din åsikt? Varför?
- Vad har du för erfarenheter av skatt och har revisorer påverkat skatterapporteringen?
- Har företaget några skulder?
- Anser du att frivillig revision påverkar eran möjlighet att skaffa nytt kapital?
- Har andra intressenter (te.x leverantörer, kunder, Skatteverket) reagerat på att bolaget har en revisor?

(Ojala et al., 2014)